

בשם השם, טאמשוב ג' עקב תרצ"ה.

חיים ברכה ושלום לבני אהובי, רב חביבי, הר' משה נרו יאיר
כאור בהיר.

יקרת מכתבך מב' דברים ותוכו כן באו אלי. תשואות חן חן לך.
עתה באתי להודיעך כי נהייתי ונחליתי זה כבר ג' שבועות והייתי עוסק
כל העת עם דאקטורים ורעצעפטען וכמה לילות היו לנים אצלי החסידים
שלנו. כן גם כמה ימים לא היו זזים מביתי, והייתי שוכב על ערש דוי.
ובסוף שבוע עבר החל ד' יתברך להושיע וב"ה שהוטב לי ואיננו עוסק
ברפואות עוד. אך עודני רוב היום שוכב על משכבי כי כוח אין בי. מחלתי
היה חולי הלב והכליות, אקוה לד' כי בקרב הימים אקום ממטתי לגמרי,
ואתהלך בחוץ.

המעשה של הגאון הצדיק ר' צדוק הכהן ז"ל, ידעתי גם ידעתי,
זשמעתי אז בשינוי גוסס מהנוסח שכתבו במכתבי העתון ששלחת לי, וכאשר
נסע בהשתדלות להשיג היתר על גט בעל כורחה ממאה רבנים, היה גם
פה קהלתנו, ורצה אז להשתדך עם אחת משתי האחיות "טעמאלי" "ופונקל",
אז בעת ההוא אשר אני לא הייתי דר פה עוד. והראה לאנשים אותות עילוי
שהביט כרגע על אילן אחד, ואמר תיכף כמה שריגים נמצא בו. ואני בהיותי
בלובלין איזו שבועות להשתדל בעבור אחיך ישעי' נ"י, הלכתי בליל שבת
קודש "להשלחן" שלו, וראיתי כי החסיד המפורסם ר' ליבלי פיליווער
מהמקורבים הגדולים שלו, וכן גם בנו הגביר הר"א זילברבוים והוא הלווה
אז לי את השטריימל שלו, קודם הלוכו להשלחן, לילך לקבל שלום. לכן אחר
כך כאשר הציעו לפני שידוך עם איש אחד מחסידיו וידעתי שגם אותי הוא
כבר מכיר מעט, ונסעתי לובלינה, לנסות את החתן בן הגביר הנ"ל, ונולד
לי שם ספק, והלכתי להגאון הר' צדוק, ונכתב בכתב יד הקונטרס שלי אשר
אתה זוכר אותו. והנה להעתיק לך בזה הלשון: לזכרון מה שדיברתי עם
הגאון הצדיק כקש"ת מו"ה צדוק הכהן שליט"א בלובלין, בעת שהייתי אצלו
בחורף שנת תרנ"ט לשאול ולדרוש ממנו על השידוך. העיקר על החתן,
שדברו בי בעבור בתי חייע'לי תחי', באיש שהוא מאנשי שלומיו, ונתן לי
אז שלום כדרך לאיש ממכיריו. וכאשר שאלתי את פי קדשו על דבר ששמעתי
שהחתן איננו בריא אולם. והיו אנשים שהכחישו זאת. על זה השיב הוא: כי
זה יותר משנה שלא הזכירו אותו לפניו, לא אביו ולא הוא בעצמו, הלא הם
מאנשי שלומינו, מזה ראייה שהוא בריא אולם. אמנם אז אני הסתרתי ראייה

זו, כי כבר שמעתי כזאת מעשה רב, מהשידוך של הגביר הר"ש הארענשטיין מראדימישלע עם הרב הצדיק ר' ליבלי אייגער ז"ל, עם נכדתו, ששלח איזו רב מעיר אחת לשאול את פי קדשו בעצמו על זה, ואמר לו כי הלא הוא בעצמו בטח לא ישקר, אף על פי שזאת נכדתו, בוודאי יאמר האמת והשיב לו גם כן בזה הלשון: שאפילו לא הזכירה אותה אמה זה יותר משנה, ואיככה אפשר לומר שהיא חולנית. על זה השיב לו זהו נכדתם הדס'ל. אמרתי לו הן, והשיב לי, אם כן שקר דיבר הוא ז"ל? ואמרתי לו חלילה, הוא לא דיבר שקר, כי לא היו מזכירין אותה מחמת שזה בביתו, וראה וידע ולא היה צריך להזכירה, והוא השיב לי איך היא חולנית הלא יש לה בנים שילדה, ואמרתי לו שגם מבנים שילדה אין ראייה שהיא בריאה ושלימה, כי בטאמשוב יש אשה, היא אשת ר' נתן נאי, שכבר ילדה שבעה בנים ועד היום היא חולנית אשר בעת שיאחזנה החולאת היא סכנות נפשות ר"ל. ועל זה השיב, יותר מזה אין לי מה להגיד, ואמרתי לו אם כן יש לי תשובה נכונה, וד"ל. ועל דבר שאלתי אם הוא מופלג בתורה, והשיב לי כי רואה הוא אותו בבית המדרש שלו עוסק בתורה בלימודו, אבל עד כמה כוחו בתורה גדול, אינו יודע, כי אין דרכו לדבר עם האברכים שלו בדברי תורה, רק בדברי חסידות, מי שרוצה ידבר עמו. אמנם הלא יוכל כ' לדבר בעצמו עמו דברי תורה ולנסותו, השבתי לו כי כבר נסיתיו והוטב בעיני. רק עומד לנגדי דבר בריאתו, אחר כך שאל אותי לשמי, ואמרתי לו: ישראל הכהן בן הענא, ודייק בשמי בפיו ואמר ישראל הכהן בן הענא, ואמר בפנים שוחקות הן אתם כהן? אמרתי לו: הלא בעבור זה רציתי דווקא להשיא בתי לתלמיד חכם, על פי הגמרא פסחים דף מ"ט ע"א. על זה השיב לי, הנה עתה יש עירוב משפחות בעולם ואין כהן ברור. מי לנו גדול מהש"ך ז"ל כמה וכמה דורות כהנים וגאונים ורבנים, ומסופקים על כהונתו כי אין לו ברור. אמרתי לו אני מה שנראה לי בזה הרגע להקשות מדוע באמת יש לספק על שום כהן, הלא ספק יכול להיות רק אפילו איש שאינו כהן גם כן, אפשר שהיה אביו כהן, או אבי אביו, או זקנו, ומפני בלבול משפחות בעולם נשכח הדבר שהוא כהן, על פי חז"ל מפני עבדי שלמה המלך ע"ה, כשעלה סנחרב ובלבל העולם, אבל איש שהוא מוחזק לכהן איך יוכל להוולד ספק בכהונתו? אך שאפשר לספק ולומר שבא ממשפחות ישראלים, ממי שהיה אבי אביו או זקנו תלמיד חכם גדול, והוחזק על ידי זה לכהונה, שרואים שקוראים אותו ראשון, ובאמת לא היה כהן, כמו רב הונא שקרא בכהנא (גמרא גיטין י"ט ע"ב). נמצא לפי זה